

**higher education
& training**

Department:
Higher Education and Training
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

NASIENRIGLYN

NASIONALE SERTIFIKAAT LOODGIETERSTEORIE N2

6 AUGUSTUS 2019

Hierdie nasienriglyn bestaan uit 9 bladsye.

VRAAG 1: KOUEWATERVOORSIENING

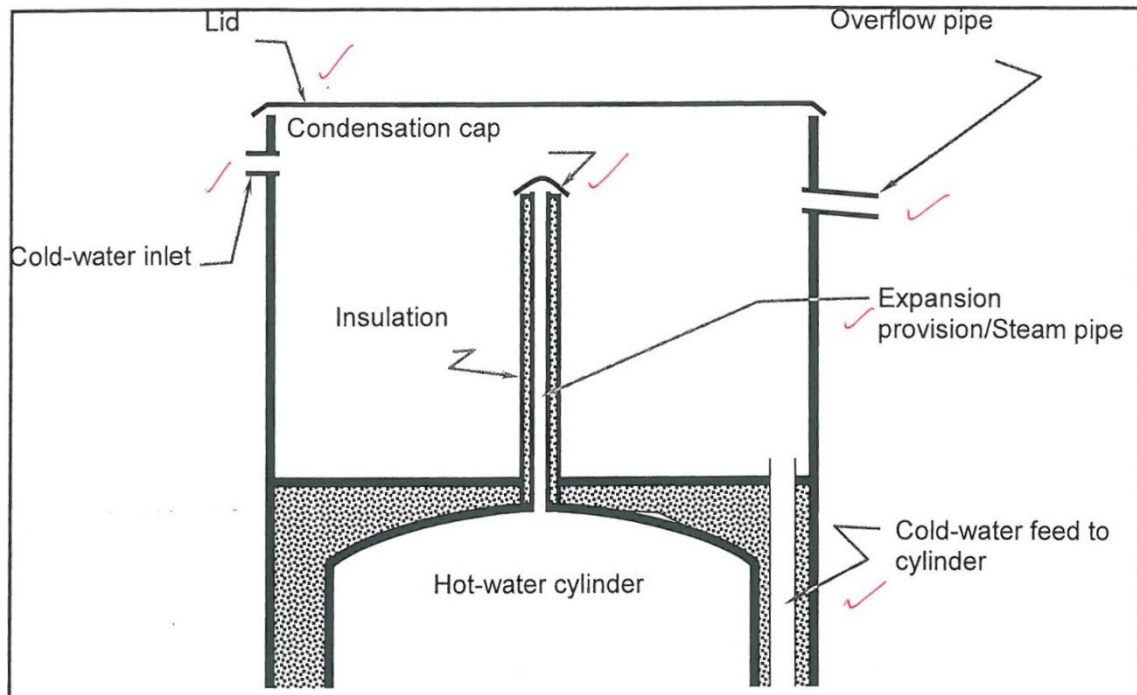
- 1.1
- Verskaf water aan verbruikers
 - Verseker voldoende reserwes van 'n 2- tot 3-dae voorsiening van water in geval van onderbreking van voorsiening vanaf die behandelingsaanleg/beheer-reservoir
 - Verskaf die verlangde drukhoogte aan die hoofwaterleidings
 - Gerieflik geplaas om die watervoorsiening en -kwaliteit te reguleer en beheer
- (3)
- 1.2
- Organismes van derm- (ingewand-) oorsprong wat siektes veroorsaak
 - Giftige stowwe wat dikwels afkomstig is van industriële afval, maar dit kan ook afkomstig wees van die onverskillige gebruik van insekdoders
 - Biododers en selfs lood uit loodpype en loodhouers
 - Alge, wat 'n kenmerkende smaak en reuke vrystel
 - Ontsmettingschloor wat 'n aanstootlike smaak kan veroorsaak tensy chlorering goed bestuur word
 - Yster en mangaan word in die oplossing in die kalsium, mangaan en lood opgeneem
 - Organiese water wat reuke en smaak produseer soos die reuk van waterstofsulfied by verrotting
- (Enige 3 × 1) (3)
- 1.3
- 1.3.1 Koagulasie: Byvoeging van spesiale chemikalieë ✓ (koagulante) by die onsuiver water. ✓ (2)
- 1.3.2 Sedimentasie: 'n Stadium waar koagulante met die kolloïdale materie ✓ reageer en veroorsaak dat dit aan mekaar bind en swaarder, groter vlokke vorm wat op die bodem van die septiese tenk neerslaan as 'n slyk. ✓ (2)
- 1.3.3 Filtrasie: 'n Watersuiweringstadium wat toelaat dat die onbehandelde water deur lae materiaal beweeg terwyl dit chemies behandel word om bakterieë ✓ en mikroskopies swewende stowwe materie uit die water te verwyder. ✓ (2)
- 1.3.4 Chlorering: Tydens hierdie proses word skadelik siekte-draende mikro-organismes en patogeniese bakterieë vernietig. ✓ Hierdie onsmettings- en sterilisasieproses word behaal deur chloor teen hoë druk in die water te spuit. ✓ (2)

- 1.4 1.4.1 OORSAKE VAN WATERSLAG
- Versuim om voorsieningspype behoorlik aan plafonbalke of ander vaste toebehore vas te heg wat die pype ondersteun
 - Wanneer primêre vloei-pype en primêre teruglooppype verkeerd om geïnstalleer is
 - Wanneer krane of kleppe te vinnig toegemaak word wat 'n vibrasie deur die pyp veroorsaak as die pyp nie behoorlik geïnstalleer is nie
 - Kalkneerslae in die pypstelsel wat die watervloei beperk, veral in valtoevoer-tipe of kombinasie-tipe waterstelsels
 - Foutiewe wasters, veral in hoë-druk installasies (Enige 3 × 1) (3)
- 1.4.2 REGSTEL VAN WATERSLAG
- Maak alle krane stadig en geleidelik toe.
 - Installeer 'n lugvrylatingsklep bo aan die watervoorsieningstelsel.
 - Installeer 'n waterslagbreker.
 - Moenie lang pypreekse na die dakbalke of die mure gebruik deur plastiek pypklemme as ondersteuning te gebruik nie. (3)
- [20]**

VRAAG 2: WARMWATERTOORSIENING

- 2.1
- Om die inkomende hoofleidingsdruk na 'n vooraf gestelde druk-aanslag te verlaag
 - en om hierdie druk te handhaaf wanneer die stelsel nie in gebruik is nie
 - en om hierdie druk te handhaaf wanneer die stelsel nie in gebruik is nie. (3)
- 2.2 2.2.1 200 kPa = swart etiket (1)
- 2.2.2 400 kPa = rooi etiket (1)
- 2.3
- Dit kan op vloervlak geïnstalleer word aangesien dit nie afhanklik is van swaartekrag vir druk nie.
 - Horisontale en vertikale weergawes is beskikbaar.
 - 'n Modern mengerklep kan met die geiser gebruik word as die druk nie hoog genoeg is nie (400–600 kPa).
 - Beide warmwater- en kouewatertoorsiening word verlang om 'n gebalanseerde waterdruk te hê. (Enige 3 × 1) (3)
- 2.4
- Waar konstante watertoorsiening vereis word (hospitale, klinieke, ablusiefasiliteite by hostelle, fabrieke ens.)
 - Wanneer 'n huidige geiser opgegradeer moet word wat volume (kapasiteit) betref kan die volume aangevul word deur dit met 'n ander geiser te koppel.
 - Wanneer ander hittebronne oorweeg word as alternatiewe toorsiening (elektries + son + soliede brandstof + ens.) (Enige 2 × 1) (2)

2.5

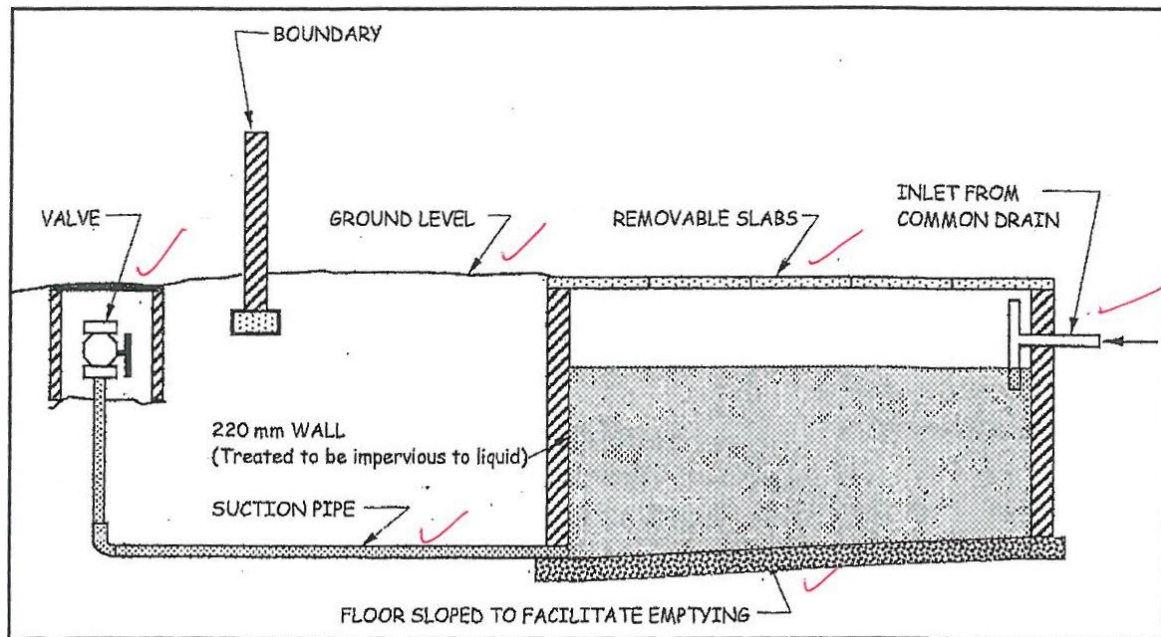
(Benoeming) (8)
(Korrektheid) (2)
[20]

VRAAG 3: RIOLERING

- 3.1 'n Rioleringinstallasie is 'n installasie wat gevestig is in die eienaar van die perseel ✓ en is bedoel vir die ontvangs, vervoer, berging of behandeling van riool✓ en kan insluit sanitêre toebehore, vangers, afvoerpype, dreins, ventilasiepype, septiese tenks, rioolbehandelingsaanlegte of meganiese toestelle wat daarmee geassosieer word.✓

(3)

3.2

(Benoeming)
(Korrekte uitleg)(6)
(4)

- 3.3 Val meer as 11 m
 $= 11 \times 1/40$ ✓
 $= 0,275$ ✓

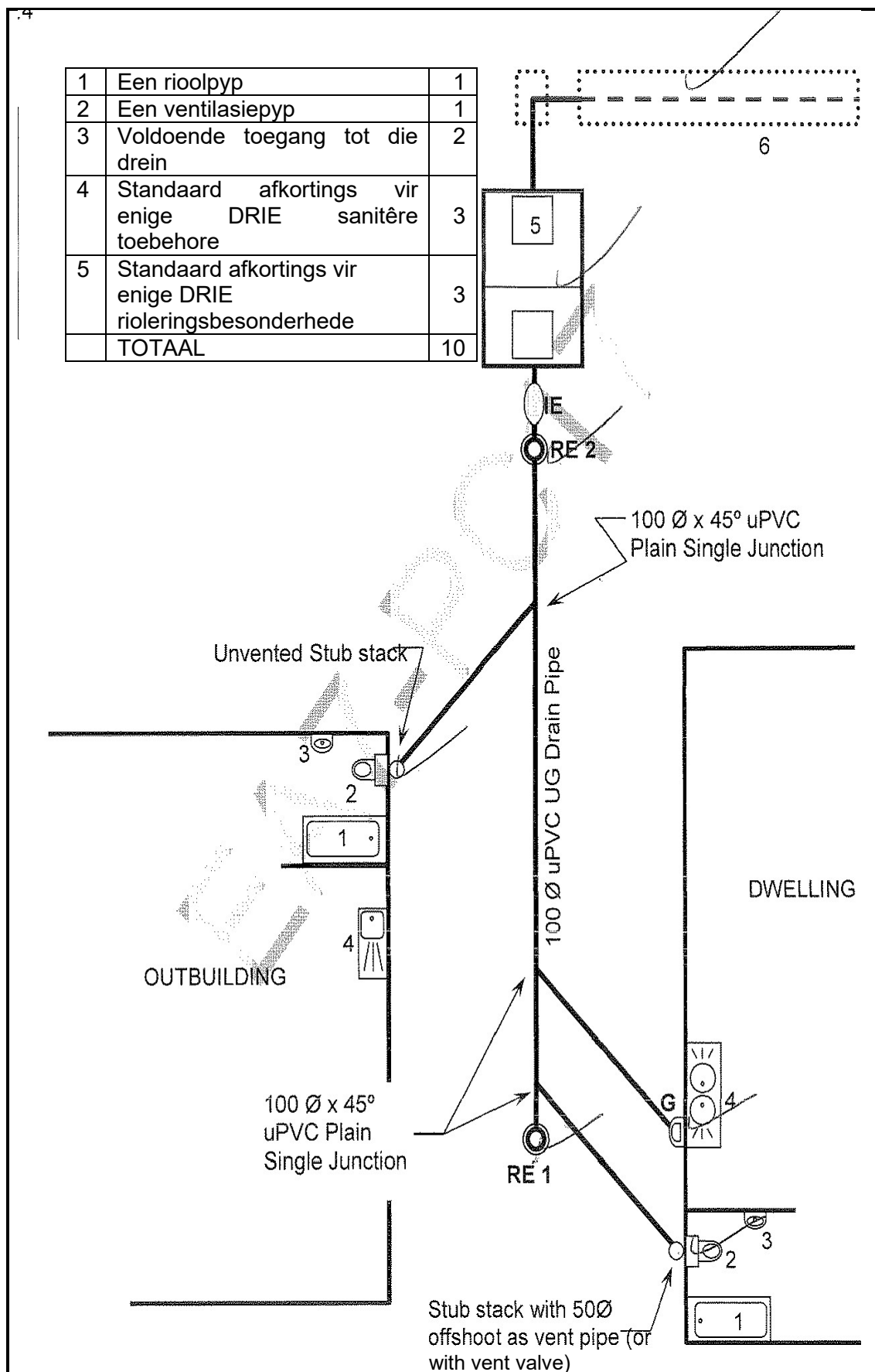
Omgekeerde diepte by volgende verandering
 $= 0,55 \text{ m} + 0,275 \text{ m}$ ✓
 $= 0,825 \text{ m}$ ✓

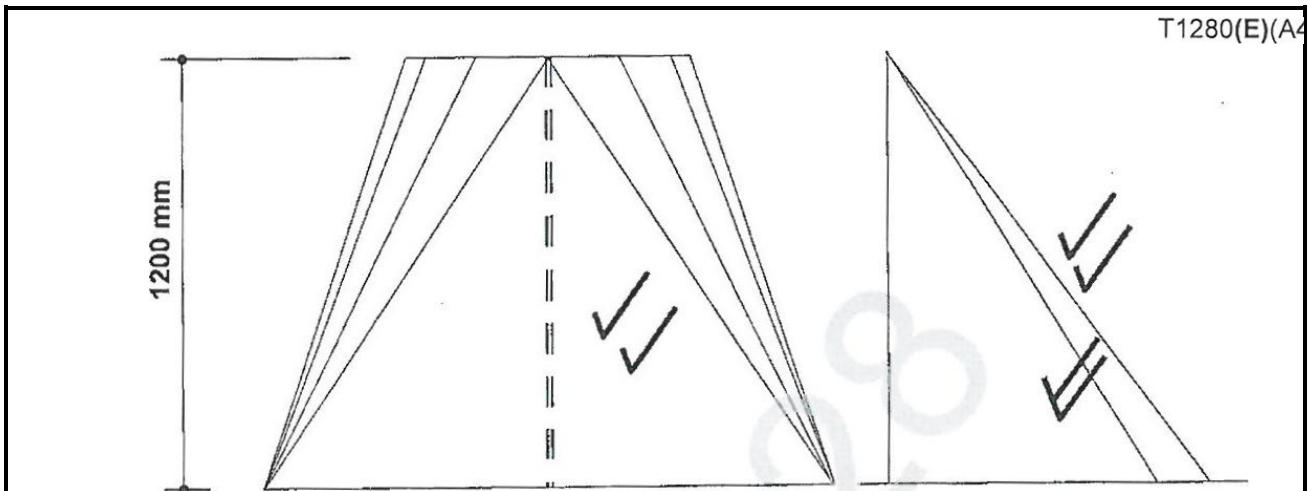
(4)

- 3.4
- Die kortste mees praktiese roete moet gebruik word sonder om die doeltreffendheid van die drein te beïnvloed.
 - Die getal takpype moet beperk word.
 - Die takpype moet so kort as moontlik wees.
 - Afvoerpype mag slegs onder geboue deurgaan waar geen ander roete beskikbaar is nie.
 - Vermy oormatige uitgraving, d.w.s. volg natuurlike helling van grond en oorweeg die installering van opritte waar nodig.
 - Die ondergrondse drein moet ten minste 1 m van die gebou wees as die pypreekse parallel met die muur is.
 - Alle regulasies aangaande ventilasies, toegang, hellings, omgekeerde dieptes ens. moet in gedagte gehou en nagekom word. (Enige 3×1)

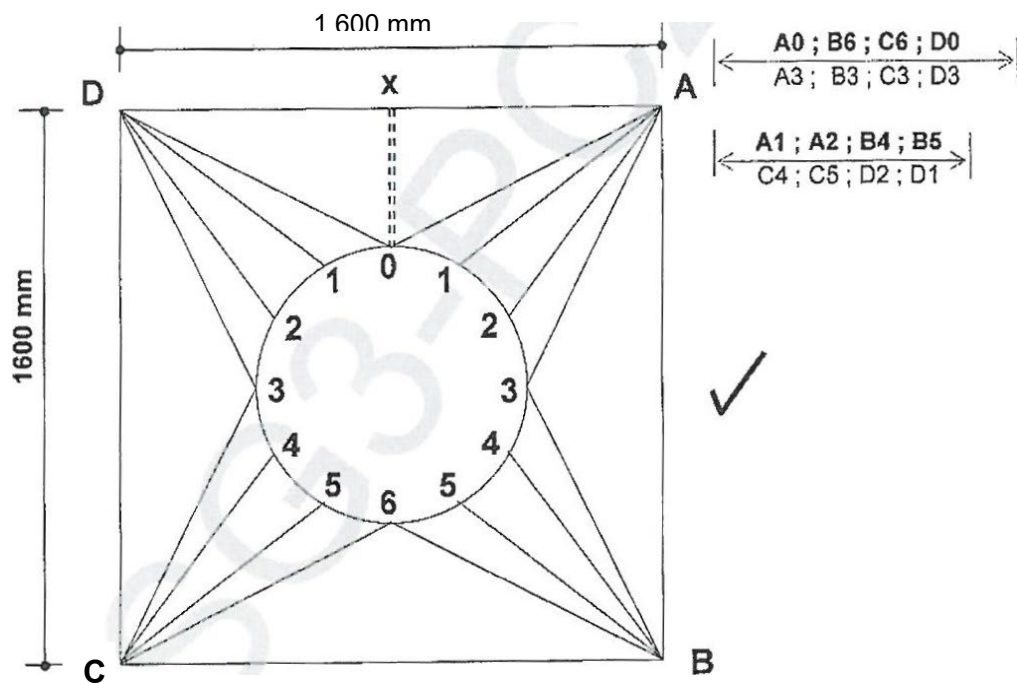
(3)

3.5

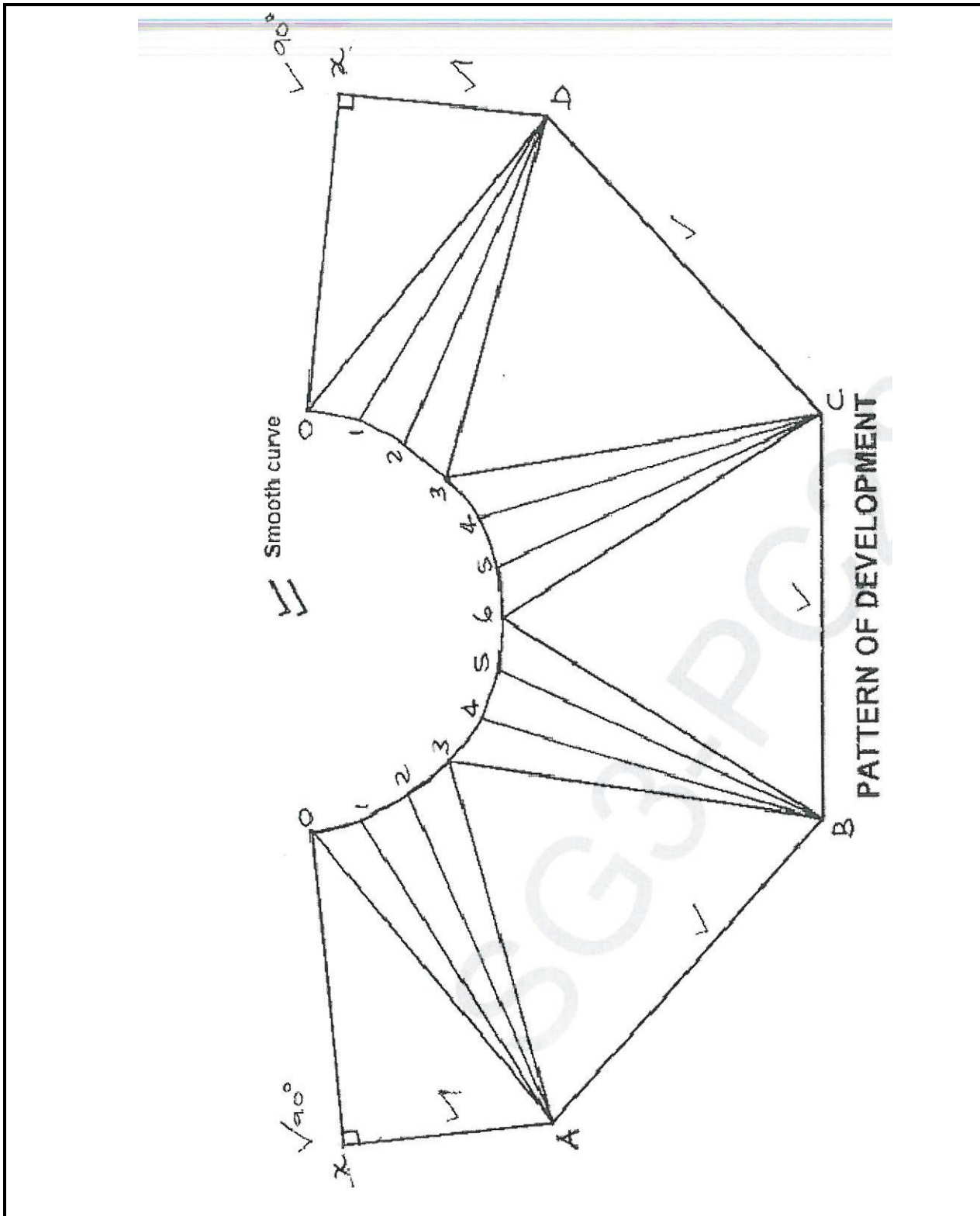
(15)
[35]

VRAAG 4: PLAATMETAALWERK EN OORSLAGLASSE**SY-AANSIG**

Ø 800 mm

BO-AANSIG

Die afmetings van die oorgangstuk moet tot 600 mm aangepas word vir die vierkant, 350 mm vir die sirkel en die hoogte tot slegs 600 mm.

SKAAL 1:10

[15]

VRAAG 5: BEREKENINGE

5.1 Volume = $L \times B \times H$

$$= 1 \times 1,2 \times 1,5 \checkmark$$

$$= 1,8 \text{ m}^3 \checkmark$$

$$= 1\,800 \text{ liter} \checkmark$$

(3)

5.2 Massa = Digtheid $\times$ volume

$$= 1,8 \text{ m}^3 \times 1\,000 \text{ kg/m}^3 \checkmark$$

$$= 1\,800 \text{ kg} \checkmark$$

$$\text{Massa van tenk} + \text{massa van water} = 130 + 1\,800 \checkmark$$

$$= 1\,930 \text{ kg} \checkmark$$

(4)

5.3 Totale area = Area van 'n basis + Area van sye $\checkmark$

$$= (1 \times 1,2) + 2(1 \times 1,5) + 2(1,2 \times 1,5) \checkmark$$

$$= 1,2 + 3 + 3,6 \checkmark$$

$$= 7,8 \text{ m}^2 \text{ **OF** } 8 \text{ m}^2$$

(3)

[10]**TOTAAL: 100**